

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, Naftininkų g. 9, 89239 Mažeikiai.
el. p. mazeikiuvsb@gmail.com, <http://www.mazeikiuvsb.istaiga.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303189089

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDROJO LAVINIMO
MOKYKLŲ MOKINIŲ SERGAMUMO YDINGA LAIKYSENA IR
SKOLIOZE, PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS PATIKRINIMŲ
DUOMENIMIS 2013-2014 M.M.,
ATASKAITA**

Nr. 2

Mažeikiai, 2014

Mažeikių rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų mokinių sergamumas ydinga laikysena ir skolioze, profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenimis 2013-2014 m.m., ataskaita

Dažniausiai mokiniams, profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenimis, iš skeleto-raumenų sistemos ligų nustatytas sergamumas ydinga laikysena ir skolioze. Visuomenės sveikatos biuras, išanalizavęs profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenis, nustatys koks sergamumas ydinga laikysena ir skolioze vyrauja Mažeikių rajono savivaldybės mokyklose.

Šie duomenys taip pat reikalingi visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, mokyklos administracijai, kūno kultūros mokytojams ir bendruomenei kaip vienas iš pagrindinių informacijos šaltinių apie mokinių sveikatos būklę Mažeikių rajone.

Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistams mokinių ydingos laikysenos ir skoliozės duomenų analizė padės kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą mokykloje, organizuoti ir įgyvendinti profilaktikos priemones. Mokyklų administracijos darbuotojams informacija apie mokinių sveikatą parodis, kokios vaikų sveikatos problemos vyrauja jų mokykloje. Kūno kultūros mokytojai galės tikslingai planuoti fizinio lavinimo pamokas ir nustatyti tinkamus sveikatą stiprinančius fizinius krūvius.

Moksleivių sergamumo ydinga laikysena ir skolioze duomenis nuo 2014 m. bus saugomi Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure.

Šie duomenys kasmet bus analizuojami, vertinami, lyginami, bus stebima jų kitimo tendencija, o gauti rezultatai pateikiami bendruomenei bei kitoms suinteresuotoms institucijoms, taip pat Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro tinklapiui.

Mokinių sergamumo ydinga laikysena ir skolioze, profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenimis, rezultatai

Pagal Mažeikių rajono savivaldybės mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, 2013-2014 mokslo metus bendrojo lavinimo mokyklose pradėjo 5722 mokiniai, iš jų 497 pirmokai.

Vadovaujantis 2013-2014 m. moksleivių profilaktinių sveikatos patikrinimų rezultatais (pagal formą Nr. 027-1/a. „Vaiko sveikatos pažymėjimas“), profilaktiškai sveikatą pasitikrino 5722 mokinių (100 proc. visų mokinių) iš jų 497 pirmokų (8,68 proc. visų mokinių) (1 lentelė).

1 lentelė. Mokinių skaičius ir profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių mokinių dalis pagal mokyklas (proc.)

Mokyklos pavadinimas	Mokinių skaičius	Pirmokų skaičius	Profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių mokinių dalis, proc.
Mažeikių Gabijos gimnazija	705	0	100
Mažeikių r. Vieکشنیų gimnazija	480	21	100
Mažeikių Ventos progimnazija	740	75	100
Mažeikių Sodų vidurinė mokykla	565	0	100
Mažeikių Senamiesčio pagrindinė mokykla	611	23	100
Mažeikių Pavasario pagrindinė mokykla	524	55	100
Mažeikių Kalnėnų pagrindinė mokykla	772	84	100
Mažeikių r. Daubiškių pagrindinė mokykla	48	3	100
Mažeikių r. Tirkšlių Juozo Vitkaus – Kazimieraičiu pagrindinė mokykla	258	25	100
Mažeikių r. Užlieknės pagrindinė mokykla	78	7	100
Mažeikių r. Balėnų pagrindinė mokykla	71	5	100
Mažeikių r. Žemalės pagrindinė mokykla	64	6	100
Mažeikių „Kregždutė“ pradinė mokykla	55	7	100
Mažeikių „Vyturio“ pradinė mokykla	283	72	100
Mažeikių Kazimiero Jagmino pradinė mokykla	261	62	100
Mažeikių „Žiburėlio“ pradinė mokykla	207	52	100

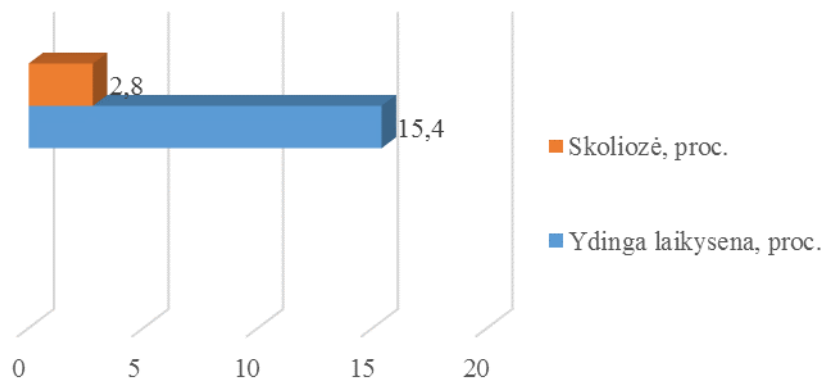
Dažniausiai mokiniams iš skeleto-raumenų sistemos ligų nustatytas sergamumas ydinga laikysena ir skolioze.

Šie pakitimai dažniausiai susiję su stuburo ir krūtinės ląstos augimo ypatumais. Stuburas greičiausiai auga ir lengviausiai pažeidžiamas apie 4-6 bei 12-14 mergaičių metus ir apie 6-8 bei 14-16 berniukų gyvenimo metus. Tada labai greitai auga kaulai, o raumenys ir raiščiai - lėčiau, todėl vaikams sunku ilgesnį laiką išlaikyti įtemptus raumenis.

Netaisyklinga (ydinga) laikysena - tai stuburo bei krūtinės ląstos deformacija. Atsiradimą lemia blogi įpročiai, netinkamos darbo ir poilsio sąlygos.

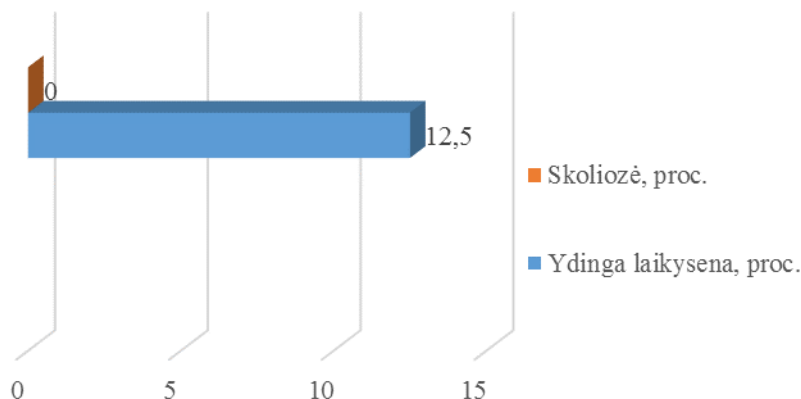
Skoliozė - tai stuburo išlinkimas į šoną. Stuburas iškrypsta, jei vaikas ilgai ir netaisyklingai sėdi mokyklos suole, kuprinę nešioja ant vieno peties ir t.t.

Atliekant vaikų sveikatos profilaktinius patikrinimus, 2013-2014 m.m. Mažeikių rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose, nustatyta, kad ydinga laikysena sirgo 882 mokiniai, t. y. 15,4 proc. visų patikrinusių mokinių ir skoliozė – 162 mokiniai, t. y. 2,8 proc. visų patikrinusių mokinių (1 pav.).

1 pav. Profilaktiškai patikrinusių mokinių sergamumas ydinga laikysena ir skolioze Mažeikių rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose (proc.)

Pirmų klasių mokiniams ydinga laikysena nustatyta 62 vaikams, t. y. 12,5 proc. visų pirmokų, o sergamumas skolioze – nenustatytas nei vienam vaikui (2 lentelė).

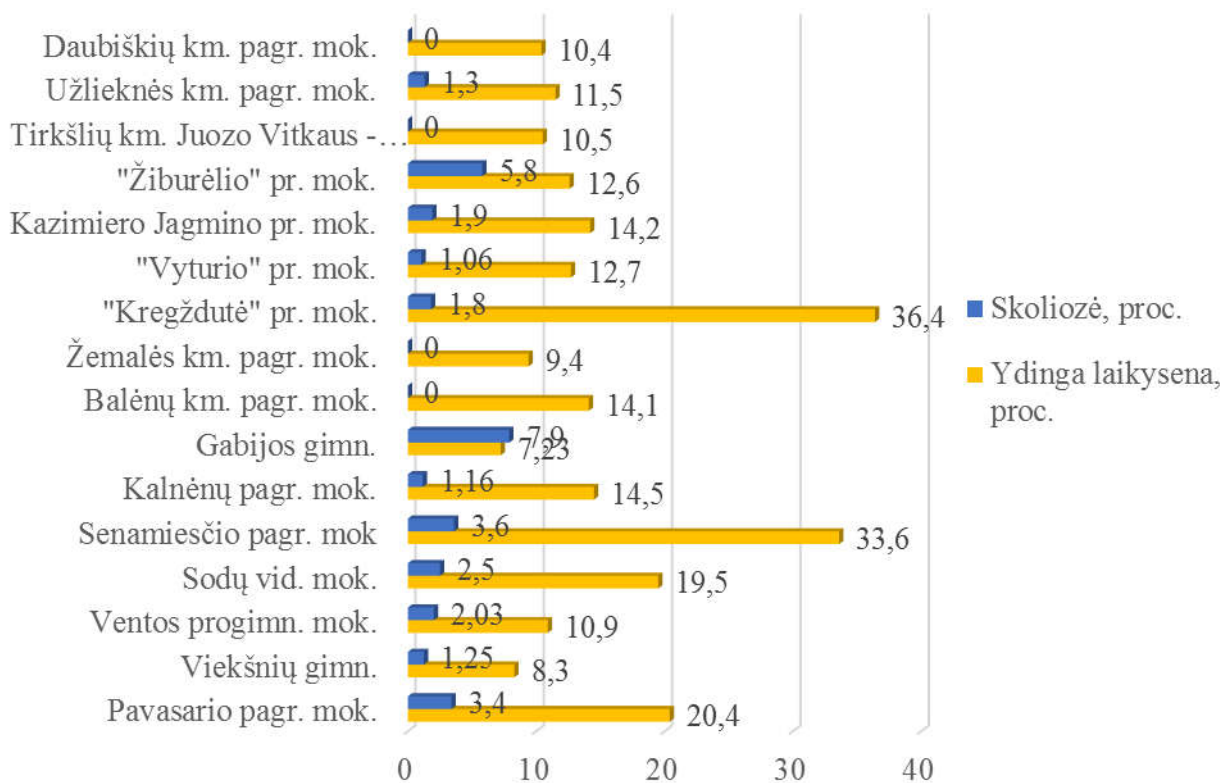

2 pav. Profilaktiškai patikrinusių 1 klasių mokinių sergamumas ydinga laikysena ir skolioze Mažeikių rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklose (proc.)

Pagal mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, 2013-2014 m. m. Mažeikių rajono bendrojo lavinimo mokyklose daugiausiai sergamumas ydinga laikysena užregistruotas darželyje–mokykloje „Kregždutė“, jis siekė 36,4 proc., o mažiausias - Gabijos gimnazijoje, jis siekė 7,23 proc.

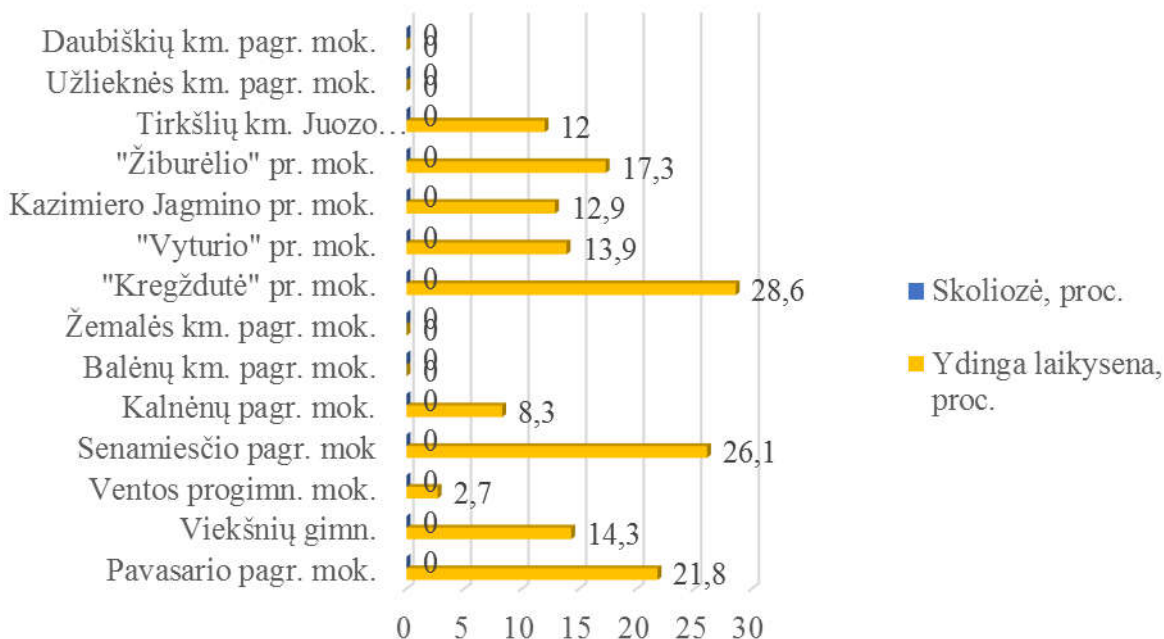
Skoliozė daugiausiai užregistruota Pavasario pagrindinės mokyklos mokiniams – 3,4 proc., o mažiausiai – Vyturio pradinės mokyklos mokiniams – 1,06 proc.

Mažeikių rajono savivaldybės Tirkšlių kaimo Juozo Vitkaus–Kazimieraičio pagrindinėje mokykloje, Daubiškių kaimo pagrindinėje mokykloje, Žemalės kaimo pagrindinėje mokykloje ir Balėnų kaimo pagrindinėje mokykloje vaikų sergamumas skolioze nebuvo registruotas (3 pav.).

3 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių mokinių sergamumas ydinga laikysena ir skolioze Mažeikiu rajono savivaldybėje pagal mokyklas (proc.)

Atliekant profilaktiškai pasitikrinusių 1 klasių mokinių sergamumo analizę nustatyta, kad daugiausiai ydinga laikysena buvo registruota darželio–mokyklos „Kregždutė“ pirmokėliams, sergamumas siekė 28,6 proc., o mažiausiai - Ventos progimnazijos mokyklos vaikams - 2,7 proc. Skoliozė nebuvo registruota nei vienam iš Mažeikių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų pirmų klasių mokinių (4 pav.).

4 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių 1 klasių mokinių sergamumas skolioze ir ydinga laikysena Mažeikiu rajono savivaldybėje pagal mokyklas (proc.)

Mažeikių rajono savivaldybės 1 klasių mokinių: Daubiškių kaimo pagrindinėje mokykloje, Žemalės, Balėnų ir Užlieknės kaimo pagrindinėse mokyklose vaikų sergamumas ydinga laikysena ir skolioze registruotas nebuvo.

Išvados

Analizuojant duomenis, 2013-2014 m.m. Mažeikių rajono savivaldybėje, pastebėta, kad pirmų klasių mokiniams rečiau buvo nustatyta ydinga laikysena nei vyresnių klasių mokiniams, o skoliozė 1 klasių mokiniams visai nebuvo registruota, tuo tarpu vyresnių klasių mokiniams sergamumas skolioze sudarė 2,8 proc. visų mokinių.

Galima daryti prielaidą, kad skeleto-raumenų sistemos sutrikimus lemia: spartus vaikų augimas tam tikrais periodais, netaisyklinga laikysena, mažas fizinis aktyvumas, nepritaikyti suolai mokinio ūgiui, sunkios, didelės kuprinės, netaisyklingas kuprinių nešiojimas ir kt.

Pradinių klasių mokiniai laikysenos problemų turi mažiau, nei vyresnių klasių mokiniai, nes jie retai kada nustygsta vietoje. Tačiau vyresnių klasių mokinių kasdienybė tampa daug ramesnė, nes dažniau tenka sutelkti dėmesį ir palinkti prie darbo stalo.

Taip pat mokinio sveikatai didelę reikšmę turi jo fizinis aktyvumas ir laikysena, kurie pradeda formotis vaikystėje ir susiformuoja brendimo pabaigoje. Fizinis aktyvumas ir laikysena turi tendenciją kisti visą gyvenimą ir yra svarbūs veiksniai, teigiamai įtakojantys skeleto raumenų sistemos būklę. Esant menkam fiziniam aktyvumui ar laikysenos sutrikimams, gali sutrikti ir vidaus organų veikla, prasidėti įvairūs negalavimai, tame tarpe ir skoliozė.

Gydytojai, pedagogai ir tėvai turi rūpintis skoliozės profilaktika.

Skoliozės profilaktika: - fizinis aktyvumas;

- teisinga vaiko laikysena sėdint;

- tinkamai parengta mokinio darbo vieta;

- teisingas dienos režimas ir mityba.